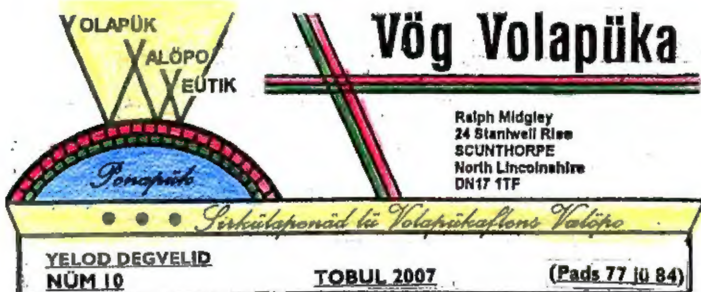

Ralph Midgley
24 Staniwell Rise
SCUNTHORPE
North Lincolnshire
DN17 1TF

YELOD DEGVELID
NÜM 10 TOBUL 2007 (Pads 77 jü 84)

O Volapükaflens Valöpo!

Dü mul epasetiköl estudob püki bevünetik nemü „Glosa." Pük at pedunon stabü el „Interglossa" fa Söl Lancelot Hogben. Söl at äbinom nolavan, ed älecedom, das pük bevünetik gudikün gebonöv vödastoki se grikapük vönik e latin, kela vöds pagebons mödikna anu ad datuvön suemodis nolavik da vol.

No sevob viogretik muf anuik ela Glosa binon, e stababumäd, keli nitimon propagidans püka at, binon : Pük binädon me vulavöds balmil grikapüka vönik e latina, kels binons komuniks Yurodapükes, ninädü Rusänapüke, äsi levödastoke nolava; zuo no dalabon gramati!

Primo, buäd kinik ad no mutön lärnön deklinafomis vödas! Ab posä elärnoy vödis mil, mutoy i lärnön poyümotis saidik ad stäänükön sinifi vödas ot; i sagoy, das vöds dalabons sinifi te bali, ab ven xamoy vödabuki, suno tuvoy, das vöds anik dalabons sinifis anik.

Tefü gramat, sagoy, das pük sümädon tsyini, kö vöd seimik jäfidon äs vödabid valik, ab sit at binon suvo kofudik, e no dalabon kurati pükas vesüdik. Samo, mals ad jonön pasetatimi e fütüratimi binons 'pa' e 'fu' fo vöds tefik, ab in bagaf saidiko lunik, mals at papenons in sets primik, tän süpo nepubons. Ed el Glosa no stümon vödis vüyümädik : das, kel(s), keli(s) ad yümädön seti bal ko set votik; plao geboy (;) samo: Sevol-li mani; elogol ädelo? Elogob toodi; oremons odelo. Fredob; okömol. Kod bal atosa binon, das Linglänapük no gebon onis. Kleiliko, viloy sümädön püki at, ed atos töbon obi vemo, bi Linglänapük binon pük döfik; votaflano pük bevünetik söton binön nendöfik, bi binon pük mekavik, seko döfs pemojedons. Pla fövön döfis Linglänapüka medü mekavapük, kikodo no daoptön-li oni as volapük bevünetik? Sedolsös obe, begö! cedis tefik olsik.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom Ralph

X:78:2007

POTAKADS SAPA
(fa hiel Frank Roger)

„Kisi dunol-li, o löfäb?" äsäkof matan obik äsä änükömof ini lotidöpacem pos dujet oka.

Älogedob lü of de püpit smalik oba, ed äsagob: „Penob potakadis obas. Eremob onis agödo, no memol-li osi?"

„Si, o löfäb! ab at binon te del telid obsik in Lägüptän. No neodobs ad vifön, no-li?"

„Klüliko no. Ab äcedob, das obinos gudikum ad potön onis sunikumo, dat flens lomo ogetons potakadis büä lükömobs lomio id obs. Neai sevoy vio nevifiko potanef binon is. E binos stupädik ad lükömön lü bür, tän süpo ad logön potakadi, keli isedob kevobanes oba tü del bü flit oba lomio bü vigs anik in paset. Potölo onis anu, ekö mög gudik, das potakads olükömons lomio bü obs . . . "

„Suemob cedi olik, o löfäb, ab tikob nog, das binos gudikum ad stebedön boso. In tef at, kisi openol-li su potakads? No nog evisitobs logöfotis, e piramidis töbo elogedobs. No igo esmeilobs nog lutemi, pläsif spetol-la ad pastopädön pö dakosäd legretik zänodü zif Kairo. No nog labobs magädis de Lägüptän ad konön flenes e röletanes obsik. No cedol-li, das obinos gudikum ad stebedön jüs elogobs saidi läna at büä penobs potakadis?"

„Benö!" äsagob. „Ced ola binon verätik." Älöädob de püpit, nüsleifob potakadis ini saked oba ed äglömob dinädi fikulik mögik pos lüköm obik dönu in bür. Vero no äbinos so veütik.

• • • • • • • • • •

Plu ka vig bal ipasetikon. Divs vönik Lägüptäna istunükons obis; piramids, kels idulons du timäds mödik, e kels änänükons obis, menis fibik, kels äsenidobs ini ninäd otas lespadik fikuliko gebovik; el 'Karnak' mayedik, kela magots legretik, kolums e boeliks ästeifülons ad rivön sili, mükükölo obis lölöfiko; el 'Abu Sembel' dalestümabik, kela

magif lekanik rivom püni löpikün oka voik - hüm heroedik se ston peködöl.

Elükömölo dönu lü krudanaf obsik de visit obas tema smalik, ab keinik ela 'Kom Ombo,' ädujetob ed älogob matani obik, kel äjäfof me penam potakadas obsik, me potakads, kelis tio iglömob.

Süpo ämemob bespiki büik obas, ed änulälob, dö kis äpenof. Posmals gretik at, me foginäl pluik soga slamik, lio igefomons-li cedi ofa lifa, e pladi obsik in leval? Lio votafomoföv-li matan oba ini jain vödas magädis mödik, kels iboumons obis? Lio dunoföv-li naböfodönuami plakas süperiko liegikas, kelis ikumobs dü tim so brefik, dat utans, kels iblibons lomo, ökanons gleipön nüflapi lölöfik, kel tävadisin somik divafulik iflunon lifis obsik?

Ven ilogob, das ifinükof penami, äsäkob : „Dalob-li lülogön?" Änutof, seko äsumob kumi potakadas, ed ägüükob onis ad reidön vödis su bäk.

Sosus ilogob vödis : Glidis se Lägüptän : su kad alik, äsätenidükob obi in stul oba ed äfärmükob logis dü sekuns anik.

(Tradutod fa hiel R. Midgley)

SMILOBSÖS KO FLEN REDGWELL !

Blod oba ekomom in tidodem pro büsidacifs ad bemastön zuni. Anu binom büsidacif zunik.

Sevädan obik ägolom ad fälön bimi, ab liedo bim äfalon sui om!

Jimatan äsäkof söri: „Kikodo epladol-li kövi in tvaletafenät?" Äsagof: „Su fomet ipenoy : Pladolös fometi ini köv, dat kanoy logön ladeti da fenätil."

Hiköst obik eremom kölatelevidazöti blägik/vietik.

X:80:2007

TÄV LÜ KUBEÄN (FIN)
fa hiel Robert Pontnau

(Lautan äfinükom dili balid sagölo, das äkanom spikön te brefiko dö bolit). Balna ko jisperantapükan, kel id iplonof obe i pöfi ä nelibi. Fino ko jimatan flena kobädima, kel ädesirob votükami bolitik, ab äsagof, das ko sit anuik, at no binos mögik. Balna ko jikobädiman, kel ästeifof, stedälo u no, ad gidükön rejimi - no äkanob sevön osi.

Gasedem binon te calöfik. Cifagased, el 'Granma,' binon jäfidot paleta kobädimik. Nüns binädons säsanto me klads tel: balido, valikos binon gudik in Kubeän e bolit calöfik no pakrüton; telido, volabolit binon badik kodü nämädiälim Tatas Pebalöl. Radion e televid baicedobs in tef at. No dabinons nüns votik. Tadunans binons kläniks e suvo papönons seväriko. Dabinons gasedils in bevüresod, ab Kubeänan zänodik no kanon remön nünömi, bi binon tu jeriki. Te utans, kels labons röleti in foginän kanons getön nünömili as legivot. Rejim dredon lügoli sifanas mödik lü bevüresod.

Plä cifazif ävisitob zifilis tel : eli 'Pedro Betancourt' ed eli 'Viñales,' kels no ädifons de tops votik.

Bilen tumyela lafik: Dü laf tumyela, el 'Fidel Castro' e famülans elabons medü palet balik nämädi verik su nisul. No dabinon vögod libik, no dabinon lib gasedemik, no dabinon lib spikota. No dabinons tedafeds livätik. Nek brafon saidiko ad krütön maifiko rejimi. Fikuls binons vemiks, e suvo no mögos ad tävön plödü län. No dabinon taanef lonik. Taans papönons me monapöns, me febodaproib, ed igo me vob mütik. Nek brafon saidiko ad dalilön radionastajonis foginänik. Kanoy vo sagön, das Kubeän binon diktorän. Zesüdon-li diktor somik pro vol gudikum?

Bolit foginänik neplöpon ai. Yuf legretik feda sovyätik penosikon sunädo. Töranef no saidon ad gudükumön konömi lölöfiko e dalabons anu säkäds fefik, bi suäms Kubeänik binons tu geiliks pro törans. Bolit foginänik lejerik tefü rejims Frikopa Marximik-Leninimik id eneplöpon; rejims at valik enepubons. El „Blok" Tatas Pebalöl no neleton, das Kubeän remon fidotis de Tats Pebalöl. I no

neleton dagebi Yuropik tefü tör. Güo, el „blok" dälon ad gidükön defis valik.

Kisi cedons Kubeänans, kü pos laf tumyela sobabalat u roul papüra tvaletik binons lüxüods? Kü valikos dabinon in devidaselidöps, ab no mögoy remön oni, bi binos tu jerik? Kü mesed zänodik mulik binon te yurods degtel?

Kanoy te sagön, das drim kobädimik efailon in Kubeän.

Läbiko dabinon taanef klänik, kel, to pöjut alsotik, plöpon. El 'Castro' labom ya bäldoti yelas jöldeg; blod labom bäldoti yelas veldeg mäl, e sekü atos, kanoy büologön ceinis bolitik. Dabinons palets klänik mödik e rejim paletas ömik obinon üfo gudikum, ka diktor anuik.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

POEDAN STETOM FAMI OKIK
(fa hiel Jorge Luís Borges)

Silasirk mafon glori obik,
Bukemöps Lofüdäna komipons pro liäns obik,
Lemirs sukoms obi ad fulükön mudi obik me gold,
Silanans ya ememidons liäni lätik oba.
Vobastums obik binons mük e tom;
If pimotoböv-la deadiko.

(Tradutod fa kadäman C. Meira)

DE PRIM JÜ FIN

Prüdolös tikis, vedons vöds;
Prüdolös vödis, vedons dunots;
Prüdolös dunotis, vedons geböfs;
Prüdolös geböfis, vedons kalad;
Prüdolös kaladi, vedon fät olik.

X:82:2007

VIVE LA DIFFÉRENCE!

(fa hiel John Redgwell)

In gasedils lätik hiel Sérgio Meira ed ob äpenobs dö difs vü püks natik e püks mekavik.

Dalilölo radionaprogrami bü dels anik, älärnob nulikosi dö Linglänapük - motedapük obik: Vöd *„fit,"* kela sinif rigik e geböfik binon *„pötik"* u *„saunik,"* e suvo pagebon ad sinifön *„koapi nämik sekü tur;"* nutimo pagebon fa mens yunik ad sinifön: *„geniko lübätik."* Nu, ven spikob ko vomül, kel labof logoti saunik, mutob prüdön ad no sagön ofe : *you look fit."*

Bü yels luldeg, if äsagoy dö man : *„He's gay,"* sinif ota äbinon: *„binom lefredik,"* ab anu sinifon: *„binom otgeniälan."* Sam votik : värb *„to dig"* äsinifon *„sebön,"* ab ünü yeldeg 1950, vöd at idageton sinifi nulik, sevabo: *„I dig that music"* nu äsinifon *„suemob e plidob obe musigi et vemo."* Utan, kel no suemon e plidon musigi nemü *„Rock 'n Roll"* pänemon *„a square"* (kela sinif geböfik binon *„kvad-an"*).

Sams at nunons obes bosi nitedik tefü püks natik - vöds kanons votükön sinifis oksik e dagetön sinifis nulik da tim. Atos no jenon tefü püks mekavik. Ekö gudikos, bi ven spikoy püki mekavik, sevoy, das if sagoy, samo: „labol logoti saunik" vome, no riskädikoy ad nofülön ofi.

Klu, ekö dif pluik vü püks natik e püks mekavik - sinifs vödas in püks mekavik dalabons ai sinifi ot. Püks natik binons nitediks demü cens, ab püks mekavik dälons kosädi vü mens netas difik.

Popenäds:

1. Notodot Fransänik : „la différence" binon sam votik vöda, kel ädageton sinifi plä sinif stabik. Geboy notodi : „Vive la différence!" ad sinifön: „Lifonös dif" (vü mans e voms!)

2. Tefü „dig" (= seb) nulälob va geb vöda at dü yeldeg 1950 isexänon de vöd latinik : „dignus." Se vöd at i sexänon vöd Volapükik „dig" ma hiel André Cherpillod in vödabuk Volapük – Sperantapük.

LIFAJENÄD HIELA ARIE DE JONG (DIL FOLID)
(fa om it)

Tü d. 6-id tobula, yela : 1921, ematikob ko „Louise Van Lissel." Ün 1923 äfealotädobs de „Den Haag" lü „Voorburg." Fovo elödobs in „Zeist" e „Voorschoten," e fino ereafobs ün 1948 in „Leiden." Fealotäd lätik at äbinon zesüdik. Idagetobs cilis kil. Jimatan obik ivedof ün yel et jitidan in jul di „Rudolf Steiner" in „Leiden." Cils bäldikün tel ästudons, e studons nog, in zif ot, e son yunikün ädesinom ad vedön hitidan in jul ot, in kel mot omik : jimatan obik äcalof. Do daut e son yunikün nu lödons plödü dom obsik, lomanef obsik tü timül at nog binon ze gretik. Labobs sevabo lä obs, plä son bäldikün, nog jikäläbi bal e moti sa cilis fol ofa.

Pos pänsionam obik e posä ilomädikob obi ini Nedän, ededietob obi löliko Volapüke. Patis dö vobod obik pro mekavapük jönik at no nedob nunön, bi patis at kanoy tuvön in Volapükagased obsik.

Demü lölöf, vilob ye mäniotön, das epübob vödabuki e gramati Volapüka ed eli „Leerboek der Wereldtaal," e das söl : „J.G.M. Reynders Sr" ed ob pübobs kobiko de 1932, mäzul 31, Volapükagasedi pro Nedänapükans.

Ün 1931, yulul 25, ebinob in „Oberlauda" ad kompenön pö motedazäl tumid ela „Johann Martin Schleyer," kel pimotom in top et tü d. 18-id yulula, yela : 1831.

De 1933 jüesa 1935 epreparob pro cifal : „Prof. Dr. Albert Sleumer" büadi e dalebüdis difik ad leodükön dönu dinis valik Volapüki tefölis.

Tü d. 1-id tobula yela : 1934 päcälob kadämal Volapüka, e tü d. 31-id mäzula yela : 1939 ägetob, pötü dabin mäldegyelik Volapüka, köni di „Schleyer."

FIN

Logob nosi!
Stebedolös!
Dokan Diagoras nokom treili me kiks oka. Tän bos mufon in cek.

Sleifos treili e störülos oni. Ekö mekavamen!
Vilos sekömön!
Binos nog boso feitik, ab te primob sperimäntis obik.

Vilos vedön nesumätik. Sodas no vedos tu nämik, no mutos getön de ob flumi lektinik tu mödiki.
Pledadin olik binon riskädik!

Logod ela Diagoras redikon sekü vut . . .
Kisi sagol-li? Pledadini-li? Moö!

Onu dälob, das mekavamen sekömon!

El „Tichy" no klemom so fasiliko.
Ogekömob dönu!